

Rizika - vzít na sebe

Archaičtí lidé byli přesvědčeni, že svět, v kterém žijí, jsou nad jejich chápání, a proto se většinou spokojovali s tím, co se dozvěděli od jiných, hlavně starších lidí. Zvědavost se nevyplácela – když se třeba už jenom dítě ze zvědavosti chtělo pustit do něčeho neznámého, bylo varováno, a pokud neposlechlo, obvykle špatně dopadlo. Děti ostatně už od malička žily v ovzduší obav a strachu z neznámého. Archetypy musely být co nejpřesněji napodobovány, odchylky skrývaly velká nebezpečí. Relikty těchto obav ožívají dodnes vždycky při nápadných neúspěších s nešťastnými následky, ale je charakteristické, že většina lidí, kteří se děsili a děsí třeba geneticky modifikovaných potravin nebo jaderných pokusů apod., nevědí nic přesného, oč vlastně jde, jen si dělají jakési obrazy budoucích katastrof. Vlastní problém není v tom, že tušená a někdy barvitě líčená nebezpečí a očekávané budoucí katastrofy by nemusely vůbec hrozit, ale že lidem chybí ta nezbytná rozvaha, která na věcných podkladech odhaduje rizika, aniž by je šmahem odmítala, tedy rozvaha, která nevychází z bezhlavého strachu ani ze stejně bezhlavé naděje.

(Písek, 030308-1.)